

- 1. Предназначение на инструменталното стопанство на индустриалното предприятие**
- 2. Задачи на инструменталното стопан-ство**
- 3. Класификатор на инструменти и приспособления**
- 4. Организиране дейността на инструменталното стопанство**

1. Предназначение на инструменталното стопанство на индустриалното предприятие

Своевременно осигуряване на основното и спомагателно производство на ИП с инструменти и приспособления (ИиП) и ефективното им използване.

2. Задачи на инструменталното стопанство

- 1) планиране на потребностите на ИП от ИиП;**
- 2) доставяне и съхраняване на ИиП – преди всичко стандартни;**
- 3) производство на ИиП – най-често нестандартни;**
- 4) организиране и контролиране експлоатацията на ИиП в ИП.**

3. Класификатор на инструменти и приспособления

Класификационни признаци:

- 1) **вид на технологическите операции**, за изпълнението на които се използват ИиП;
- 2) **вид на машините**, за които са предназначени ИиП;
- 3) **вид на конструкция на ИиП.**

Всеки инструмент и приспособление получава шифрово означение в класификационната система – **буквено-цифрово** или **цифрово**.

Цифровото означение облекчава обработката на информацията.

За всеки класификационен признак се използва една или две цифри.

4. Организиране дейността на инструменталното стопанство

1) определяне на номенклатурата на необходимите инструменти (приспособления);

а) при преобладаващо масово, голямосерийно и средносерийно производство в ИП номенклатурата на необходимите инструменти се определя чрез анализ на технологичната документация – операционни технологични карти;

б) при единично и малкосерийно производство се определят необходимите инструменти за обзавеждане на типови работни места;

Към организиране дейността на инструменталното стопанство се включва и:

2) определяне на разхода на инструменти (приспособления) - използват се два метода:

а) статистически метод – въз основа на отчетни данни за минали периоди се определя фактическия разход на инструменти за единица произведена продукция;

б) нормативен метод - определят се норми за разход на инструменти, които показват количеството продукция, което трябва да бъде произведено с даден инструмент или комплект инструменти.

3) определяне оборотния фонд от инструменти (приспособления) в ИП – включва: а)фонда от инструменти в ЦИС; б)експлоатационен фонд от инструменти в цеховете.

а) фонда от инструменти в централния инструментален склад (ЦИС) - формира се от:

- гаранционен запас от инструменти в ЦИС –

1)за покриване нуждите от инструменти в случай на закъснение при доставката на поредната партида инструменти в ЦИС или

2)ако се повиши интензивността в потреблението на инструменти;

- текущ запас от инструменти в ЦИС – изменя се непрекъснато, като се колебае между определена **минимална и максимална стойност**. Минималната стойност е равна на гаранционния запас в ЦИС, а максималната - на **сумата** от гаранционния запас и големината на новодоставена партида инструменти. При изчерпване на текущия запас трябва да се осигури нова партида инструменти. **Моментът на поръчването ѝ** е в пряка зависимост от:

- интензивността на изразходване на инструментите;
- и от времето за доставка.

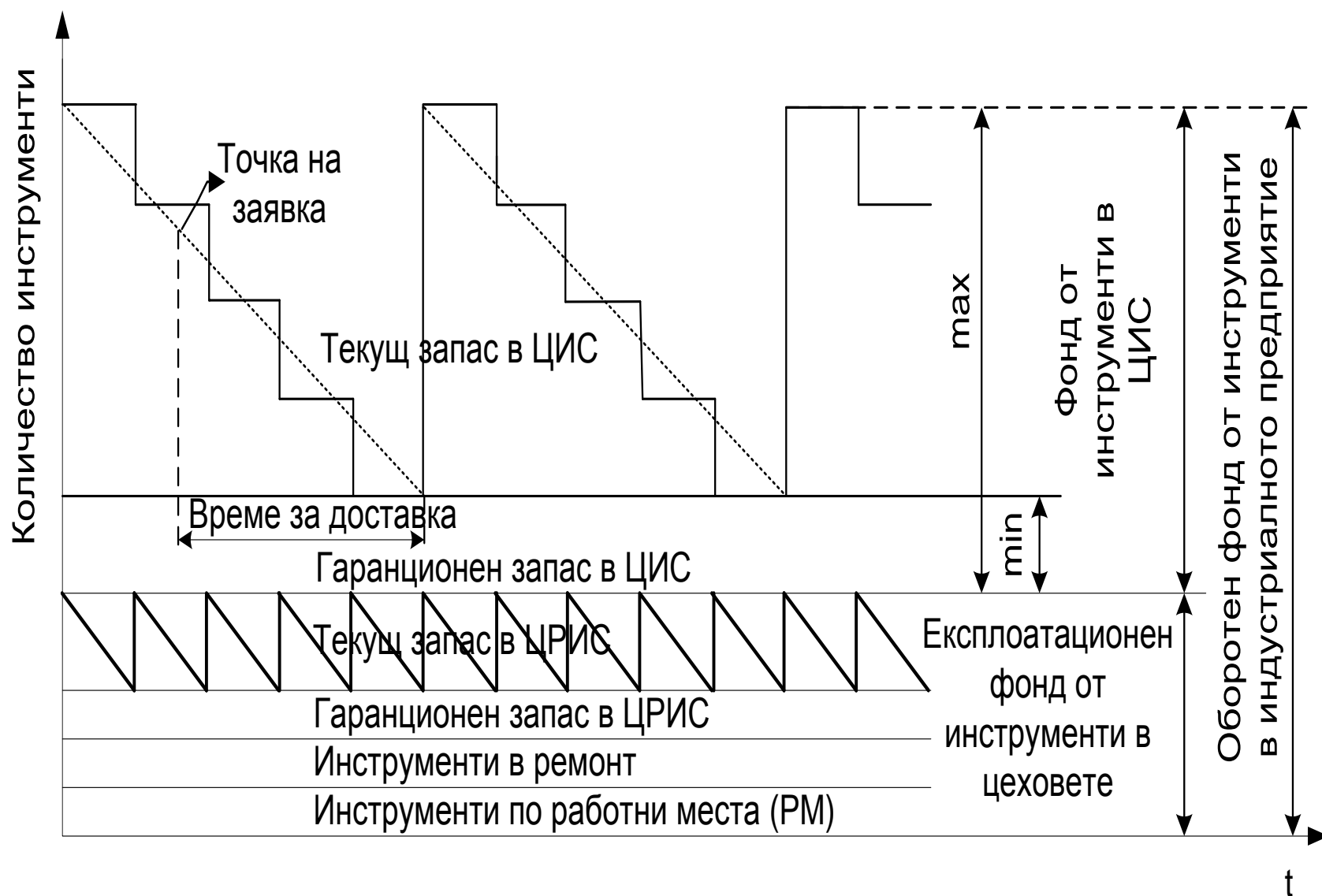
Оборотният фонд от инструменти (приспособления) в ИП, освен фонда от инструменти в ЦИС – включва още:

б) експлоатационен фонд от инструменти в цеховете - включва:

- инструменти **по работните места** в цеховете;
- инструменти **в ремонт** в цеховете;
- **гаранционен запас** в цеховите **инструментални раздавателни складове (ИРС)**;
- **среден текущ запас** в **цеховите ИРС**.

21. ИНЖЕНЕРИНГ НА ИНСТРУМЕНТАЛНОТО СТОПАНСТВО НА ИНДУСТРИАЛНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ

4) организиране на движението на инструментите (приспособленията) в ИП;

а) всички инструменти, изработвани в инструменталния цех или доставени в ИП отвън, постъпват в ЦИС, където се проверяват по количество и качество и **се заприходяват**;

б) **разпределят се по видове** според класификационната система и се съхраняват в **отделни палети (стелажи)**;

в) за всеки вид инструменти се **води строга отчетност**:
1) за постъпващите в ЦИС количества; 2) за предадените в цеховите ИРС количества и 3) за моментната наличност в ЦИС;

г) **при намаляване на текущия запас** в ЦИС до **точката на заявка** се поръчва нова партида инструменти;

д) **съхраняването и отчетността** на инструментите в **цеховите ИРС** са аналогични на тези в ЦИС;

е) **периодично се провеждат инвентаризации** за установяване на **действителното моментно количество** от всеки вид инструменти в ЦИС и в ЦИРС.

Осигуряването на работните места с инструменти се осъществява по два начина:

а) за инструменти с по-често и дълготрайно използване се обзавеждат инструментални шкафове на работните места, като инструментите се зачисляват на съответния работник;

б) инструментите с по-рядко и кратковременно използване се получават и връщат в ЦИРС.

5) избор на ФОП в инструменталния цех – поради преобладаващия **единичен и малкосериен** тип на производство на нестандартни инструменти и приспособления широко се използва **групова форма** на организация на производството. ...